

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/33/2014
Identifikačné číslo spisu:	5013200913
Dátum vydania rozhodnutia:	30.06.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5013200913.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Jany Henčekovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: H. W., nar. XX.XX.XXXX, r. č.: XXXXXX/XXXX, bytom M., D. XXXX/XX, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 05.09.2013, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/288/2013-33 zo dňa 16. januára 2014, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/288/2013-33 zo dňa 16. januára 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 05.09.2013, ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok od 16.7.2010 s odôvodnením, že navrhovateľovi bol od 1.7.2005 priznaný výsluhový dôchodok podľa § 38 a § 128 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a suma dôchodku bola útvarom sociálneho zabezpečenia GR ZVJS určená podľa ustanovení zákona č. 100/1988 Zb. Na nárok na výsluhový dôchodok, priznaný v sume starobného dôchodku bola navrhovateľovi zohľadnená všetka preukázaná doba.

Vzhľadom na uvedené a na skutočnosť, že nárok na ten istý druh dôchodku za tie isté doby zamestnania poistencovi vzniknúť nemôže, žiadosť o priznanie starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho poistenia odporkyňa zamietla.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne, oboznámil sa s administratívnym spisom odporkyne, ako aj ostatným spisovým materiálom a dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa nie je dôvodný.

Uviedol, že žiadosťou zo 16. júla 2013 požiadal navrhovateľ o priznanie starobného dôchodku od 16. júla 2010.

Vychádzajúc z právneho názoru Najvyššieho súdu SR (vysloveného v rozsudku č. k. 7So/138/2011 zo dňa 15. augusta 2012) odporkyňa pri posudzovaní nároku navrhovateľa na starobný dôchodok a pri určovaní dôchodkového veku v súvislosti so zaradením doby výkonu služby do I. kategórie funkcií vychádzala z ust. § 21, § 14 ods. 4, § 132 a § 175 Zákona o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

Nakoľko navrhovateľ počas výkonu služby získal viac ako 20 rokov v I. kategórii funkcií, dôchodkový vek dosiahol dovŕšením 55. roku veku, t. j. dňa 20. augusta 2002.

Z obsahu spisového materiálu, najmä z potvrdenia Útvaru sociálneho zabezpečenia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže. GRZVJS-13427/33-13 zo 16. júla 2013 vyplýva, že rozhodnutím Útvaru sociálneho zabezpečenia GR ZVJS-13427/33-2005 zo 14. júla 2005 bol navrhovateľovi od 1. júla 2005 priznaný výsluhový dôchodok podľa § 38 a § 128 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Suma starobného dôchodku bola Útvarom sociálneho zabezpečenia GR ZVJS určená podľa ustanovení Zákona o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

To znamená, že podmienky nároku na dôchodok s prihliadnutím na znížený dôchodkový vek podľa § 132 ods. 1 Zákona o sociálnom zabezpečení posúdil a sumu dôchodku aj so zohľadnením dôb zamestnania získaných vo všeobecnom systéme už určil Útvar sociálneho zabezpečenia GR ZVJS.

Na nárok na výsluhový dôchodok priznaný v sume starobného dôchodku bola navrhovateľovi zohľadnená všetka preukázaná doba.

Na určenie sumy starobného dôchodku bola zhodnotená nasledovná doba:

Doba štúdia od 20. augusta 1965 do 17. júla 1967 v III. pracovnej kategórii, doba civilného zamestnania u zamestnávateľa Okrasa, Čadca od 18. júla 1967 do 1. augusta 1967 v III. pracovnej kategórii, doba výkonu základnej vojenskej služby od 2. augusta 1967 do 25. septembra 1969 v I. kategórii funkcií, doba civilného zamestnania u zamestnávateľa Okrasa, Čadca od 26. septembra 1969 do 31. januára 1971 v III. pracovnej kategórii, doba príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže od 1. februára 1971 do 30. apríla 1971 v I. kategórii funkcií, doba príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže od 1. mája 1971 do 31. júla 1977 v II. kategórii funkcií, doba príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže od 1. augusta 1977 do 31. decembra 1999 v I. kategórii funkcií a doba príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže od 1. januára 2000 do 30. júna 2005 v III. pracovnej kategórii.

Odporkyňa vzhľadom na uvedené a na skutočnosť, že nárok na ten istý druh dôchodku za tie isté doby zamestnania poistencovi vzniknúť nemôže, žiadosť navrhovateľa zo 16. júla 2013 o priznanie starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho poistenia správne zamietla.

V konaní nebolo sporné, že navrhovateľovi bol priznaný výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z. z., teda, že obdobie výkonu služby získal v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok. Z ust. § 255 ods. 5 Zákona o sociálnom poistení však súčasne vyplýva, že za obdobie dôchodkového poistenia na účely nároku na dôchodok zo všeobecného systému sociálneho poistenia sa nepovažujú len doby služby policajta. Zo žiadneho ustanovenia Zákona o sociálnom poistení nevyplýva, že by sa poistencovi, ktorému bol priznaný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu, nemali pre nárok na starobný dôchodok hodnotiť ostatné doby dôchodkového poistenia (doby tzv. civilného zamestnania).

Odporkyňa navrhovateľovi nehodnotila dobu štúdia a dobu zamestnania v tzv. „civilnom sektore“, ktoré vykonával u zamestnávateľa Okrasa Čadca, lebo podľa jej názoru tieto doby boli navrhovateľovi zhodnotené pre nárok na výsluhový dôchodok. Uvedené vyplýva aj z vyjadrenia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže, aj podľa evidenčného listu dôchodkového zabezpečenia (že tieto doby boli navrhovateľovi započítané týmto orgánom pre výpočet výsluhového dôchodku, aj keď započítané byť nemali). Uvedené vyplýva z rozhodnutia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže GR ZVJS-13427/33-2005 zo dňa 14. júla 2005, ktoré navrhovateľ priložil k opravnému prostriedku. Toto rozhodnutie už nemôže byť predmetom prieskumu súdu.

Navrhovateľovi rozhodnutím GR ZVJS nebol priznaný starobný dôchodok, bol mu priznaný výsluhový dôchodok.

Z evidenčných listov o dobách zamestnania vyplýva, že okrem doby štúdia navrhovateľ získal dobu civilného zamestnania (získanú u zamestnávateľa Okrasa Čadca). Na nárok na výsluhový dôchodok priznaný v sume starobného dôchodku bola navrhovateľovi zohľadnená všetka preukázaná doba, teda aj

doba získaná vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia, resp. poistenia. Keďže navrhovateľovi bolo zhodnotené celé obdobie poistenia (aj vo všeobecnom aj v osobitnom systéme), pričom bolo prihladené aj na zvýhodnenú pracovnú kategóriu, nie je žiadny právny dôvod na priznanie ďalšieho starobného dôchodku. Priznaním dôchodku odporkyňou v prípade navrhovateľa by došlo k dvojitému hodnoteniu obdobia poistenia ako aj vymeriavacích základov, čo právna úprava nedovoľuje.

Na základe vyššie uvedeného krajský súd napadnuté rozhodnutie odporkyne zo dňa 5. septembra 2013 ako zákonné a vydané v súlade s posledným názorom Najvyššieho súdu SR (vysloveným v rozsudku č. k. 9So/108/2012 zo dňa 27. novembra 2013) potvrdil v súlade s ust. § 250q ods. 2 O.s.p..

Krajský súd napokon uviedol, že z rozhodnutia GR ZVJS č. GR ZVJS-13427/33-2005 zo dňa 14. júla 2005 vyplýva, že navrhovateľovi boli na posúdenie nároku na výsluhový dôchodok zhodnotené aj doby civilného zamestnania.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie navrhovateľ.

Uviedol, že sa naďalej pridŕžiava stanoviska v spore o starobný dôchodok, ktoré podal na KS Žilina a naďalej zastáva názor, že ku dňu jeho žiadosti na Sociálnu poisťovňu o SD, ktorú podal 16.7.2013 spĺňa obe podmienky nároku na SD podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „nový zákon“) a to: vek 55 rokov - vekovú podmienku na starobný dôchodok som raz a navždy splnil 20.8.2002 podľa vtedy jediného zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „starý zákon“), pričom tento nárok z titulu splnenia 20 a viac rokov I. kategórie služby sa mi musí zachovať do roku 2023 podľa § 175 starého zákona a § 274 ods. 1 nového zákona a dobu dôchodkového poistenia v dĺžke 6 rokov evidovanú v Sociálnej poisťovni (ďalej len „SP“) a ktorej bolo za túto odpracovanú civilnú dobu odvodené poistné a ktorá mi doteraz nebola zhodnotená. Poukázal na to, že nový zákon splnenie iných podmienok od žiadateľov o starobný dôchodok nevyžaduje.

Sociálny systém je zabezpečovaný od účinnosti zákona č. 328 /2002 Z. z. (ďalej len „zákon“) z dvoch základných, principiálne identických zdrojov. Obidva tieto zdroje sú legitímne a ich legitimita bola inštitucionálne nastavená, nebola nikým a ničím vynútená. Tieto systémy sa navzájom neprekrývajú, nie je možnosť individuálne a svojvoľne sa rozhodnúť kto v ktorom systéme bude zaradený, a preto by mala byť zachovaná ich rovnocennosť, aby zúčastnení v jednom systéme neboli zvýhodňovaní a zúčastnení v druhom systéme znevýhodňovaní. Jedná sa o systém sociálneho zabezpečenia sociálnej poisťovne (zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov) a o systém zabezpečenia bezpečnostných a záchranných zložiek, nazývaný výsluhový (zákon č. 328/2002 Z. z.). Oba tieto systémy, nezávisle jeden na druhom okrem iného zabezpečujú oprávneným výplatu dôchodkových dávok, ktoré podľa typu systému sú: starobné (predčasné) dôchodky v rozsahu poistnej doby alebo výsluhové dôchodky v rozsahu doby služby. Spornou otázkou - meritum veci je, či je možné pre priznanie výsluhového dôchodku (ďalej len „VD“) zhodnotiť v súlade so zákonom aj odpracovanú civilnú odpracovanú dobu dôchodkového poistenia, ktorú eviduje SP na základe zaplateného poistného. Mój názor vychádzajúci zo základných ustanovení zákona ako aj konečného rozsudku NS SR číslo 9So/108/2012 zo dňa 27.11.2013 v rovnakej veci je, že pre priznanie VD nie je možné zhodnotiť a započítať žiadnu inú dobu okrem v tomto zákone uvedenú t. j. len dobu služby v § 58 zákona. K predmetnému sporu o tom, že nie je možné pre priznanie VD zhodnotiť v súlade so zákonom aj odpracovanú civilnú odpracovanú dobu dôchodkového poistenia, ktorú eviduje SP na základe zaplateného poistného dodal, že rozsudok KS Žilina číslo 25Sd/288/2013-33 v spore o starobný dôchodok zo dňa 16.1.2014 (príloha č. 1) ako odvolacieho orgánu nesprávne právne posúdil jeho žiadosť o SD a v rozpore so zákonom potvrdil predmetné rozhodnutie SP, ktorým mu bola žiadosť o SD zamietnutá a tým v konaní došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej. Pre výpočet jeho výsluhového dôchodku sa podľa § 58 zákona mohla a aj sa započítala len doba služby v rozsahu 36 rokov tak ako je uvedené v Rozhodnutí o priznaní môjho výsluhového dôchodku zo dňa 14.7.2005 (príloha č. 2).

Zákon v jeho základných ustanoveniach neumožňuje a nepripúšťa zhodnotiť príslušníkovi pri výpočte VD žiadnu inú - civilnú odpracovanú dobu dôchodkového poistenia. Údaje z Oznámenia ÚSZ ZVJS Bratislava (uvádzané SP) sú informatívne - vysvetľujúce v časti zhodnotenia.

Výrok - zdôvodnenie Sociálnej poisťovne a následne aj krajského súdu v tom smere, že mu pre priznanie a výpočet VD bola zhodnotená okrem doby služby aj ostatná civilná odpracovaná doba dôchodkového poistenia preto, „že nárok na ten istý druh dôchodku za tie isté doby zamestnania poistencovi vzniknúť

nemôže" teda nespĺňa druhú podmienku - že nemá nezhodnotenú dôchodkového poistenia - nároku na SD nie je pravdou, pretože toto tvrdenie nie je v súlade so zákonom a je to len a len právne nepodložená domnienka. Poukázal na to, že postup SP v jeho veci - žiadosti o SD - považuje za účelovú obštrukciu a diskrimináciu jeho osoby za to, že je poberateľom výsluhového dôchodku.

Odvolávať sa pri rozhodovaní o jeho SD namiesto základného ustanovenia § 58 zákona (podľa ktorého mu pre priznanie VD mohla byť a aj bola zhodnotená len doba služby v rozsahu 36 rokov) na prechodné ustanovenie § 128 zákona fiktívneho výpočtu pre porovnanie, ktoré má len chrániť, aby mu nepatrila menšia suma ako by mu patrila podľa predchádzajúceho legislatívneho stavu pred účinnosti zákona č. 328 /2002 Z. z. je zo strany SP veľmi neodborné a neprofesionálne a takéto zdôvodnenie pre nepriznanie SD je v rozpore so zákonom.

Preto vychádzať pri rozhodovaní o jeho SD namiesto zo zákona z potvrdenia ÚSZ ZVJS Bratislava z 16.7.2013 (uvádzaného SP) , ktoré obsahuje informatívny - zmätočný - nesprávny údaj v odseku 7: „ Pre stanovenie sumy SD pre porovnávací výpočet podľa prechodného ustanovenia v zmysle § 128 zákona bola zhodnotená doba tak ako je uvedené na evidenčnom liste dôchodkového zabezpečenia, ktorý v prílohe zaslal.") považuje zo strany SP za veľmi neodborné a nezákonné. Predmetný rozsudok krajského súdu je podľa navrhovateľa zmätočný, nakoľko vecne potvrdzuje správnosť rozhodnutia SP, ktorým mu bol zamietnutý nárok na SD a súčasne kontroverzne uviedol na str. 4, že: „Na základe vyššie uvedeného súd napadnuté rozhodnutie odporkyne ako zákonné a vydané v súlade s posledným názorom NS SR vysloveným v rozsudku NS SR číslo 9So/108/2012 zo dňa 27.11.2013 potvrdil v súlade s ust. § 250q ods. 2 O.s.p.“ Na základe vyššie uvedeného žiadal, aby Najvyšší súd SR konštatoval, že jeho žiadosť o SD bola SP nesprávne právne posúdená rozhodnutie odporkyne bolo vydané v rozpore so zákonom, a preto navrhol zrušiť rozsudok a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení na odvolanie navrhovateľa navrhla rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť, pričom argumentovala obdobne dôvodmi uvedených vo svojom rozhodnutí, ako aj v predošlých svojich podaniach. Dôvody, ktoré uvádza navrhovateľ v odvolaní, nepovažuje odporkyňa za opodstatnené.

Odporkyňa má za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne.

Sociálna poisťovňa zosúladiť svoju aplikačnú prax s právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, uvedený napr. v rozsudku NS SR 7So/138/2011 z 15. augusta 2012, podľa ktorého absolútne vylúčenie hodnotenia doby poistenia zo všeobecného systému u tých poistencov, ktorí získali dávky dôchodkového zabezpečenia v inom systéme sociálneho poistenia a nie v systéme všeobecnom, má za následok horšie zaobchádzanie s nimi, ako s poistencami, ktorí sú poistení v zahraničných systémoch sociálneho poistenia a u ktorých samotná poisťovňa vôbec nepochybuje o spôsobe výpočtu ich dôchodkových dávok spôsobom krátenia, ktorý zabezpečuje primerané poistné plnenie za obdobia, v ktorých boli poistení na Slovensku po zohľadnení dôb poistenia v iných systémoch.

Vychádzajúc z právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Sociálna poisťovňa pri posudzovaní nároku navrhovateľa na starobný dôchodok a pri určovaní dôchodkového veku, v súvislosti so zaradením doby výkonu služby do I. kategórie funkcií, vychádzala z ustanovení § 21, § 14 ods. 4, § 132 a § 175 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

Nakoľko navrhovateľ počas výkonu služby získal viac ako 20 rokov v I. kategórii funkcií, dôchodkový vek dosiahol dovŕšením 55. roku veku, 20. augusta 2002.

Z obsahu spisového materiálu, najmä z potvrdenia útvaru sociálneho zabezpečenia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „útvary sociálneho zabezpečenia GR ZVJS“) č. GRZVJS-13427/33-13 zo 16. júla 2013, vyplýva, že rozhodnutím útvaru sociálneho zabezpečenia GR ZVJS-13427/33-2005 zo 14. júla 2005 bol navrhovateľovi od 1. júla 2005 priznaný výsluhový dôchodok podľa § 38 a § 128 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Suma starobného dôchodku bola útvary sociálneho zabezpečenia GR ZVJS určená podľa ustanovení zákona č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov. Podľa ustanovenia § 128 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného od 1. júla 2002, suma výsluhového dôchodku nesmela byť nižšia ako suma starobného dôchodku s prídavkom k dôchodku, na ktorý by vznikol nárok podľa predpisov platných pred účinnosťou tohto zákona. Pretože suma starobného dôchodku navrhovateľa určená podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov bola spolu s prídavkom

k starobnému dôchodku výhodnejšia ako suma výsluhového dôchodku, bol mu priznaný výsluhový dôchodok v sume určenej podľa V. časti zákona č. 100/1988 Zb.

To znamená, že podmienky nároku na dôchodok s prihliadnutím na znížený dôchodkový vek podľa § 132 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. posúdil a sumu dôchodku aj so zohľadnením dôb zamestnania získaných vo všeobecnom systéme už určil útvar sociálneho zabezpečenia GR ZVJS.

Na nárok na výsluhový dôchodok, priznaný v sume starobného dôchodku bola navrhovateľovi zohľadnená všetka preukázaná doba.

Na určenie sumy starobného dôchodku bola zhodnotená nasledovná doba:

Doba štúdia od 20. augusta 1965 do 17. júla 1967 v III. pracovnej kategórii, doba civilného zamestnania u zamestnávateľa Okrasa, Čadca od 18. júla 1967 do 1. augusta 1967 v III. pracovnej kategórii, doba výkonu základnej vojenskej služby od 2. augusta 1967 do 25. septembra 1969 v I. kategórii funkcií, doba civilného zamestnania u zamestnávateľa Okrasa, Čadca od 26. septembra 1969 do 31. januára 1971 v III. pracovnej kategórii, doba príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže od 1. februára 1971 do 30. apríla 1971 v I. kategórii funkcií, doba príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže od 1. mája 1971 do 31. júla 1977 v II. kategórii funkcií, doba príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže od 1. augusta 1977 do 31. decembra 1999 v I. kategórii funkcií a doba príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže od 1. januára 2000 do 30. júna 2005 v III. pracovnej kategórii.

Vzhľadom na uvedené a na skutočnosť, že nárok na ten istý druh dôchodku za tie isté doby zamestnania poistencovi vzniknúť nemôže, žiadosť zo 16. júla 2013 o priznanie starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho poistenia bola správne zamietnutá.

Na nárok na výsluhový dôchodok, priznaný v sume starobného dôchodku bola navrhovateľovi zohľadnená všetka preukázaná doba, teda aj doba získaná vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia, resp. poistenia. Keďže navrhovateľovi bolo zhodnotené celé obdobie poistenia (aj vo všeobecnom aj v osobitnom systéme), pričom bolo prihliadnuté aj na zvýhodnenú pracovnú kategóriu, nie je žiadny právny dôvod na priznanie ďalšieho starobného dôchodku. Priznaním dôchodku Sociálnou poisťovňou v prípade navrhovateľa by došlo k dvojitému hodnoteniu obdobia poistenia ako aj vymeriavacích základov, čo právna úprava nedovoľuje.

Z fotokópie rozhodnutia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže zo dňa 14. júla 2005, ktoré navrhovateľ predložil k oprávnenému prostriedku vyplývajú skutočnosti zhodné so zisteniami Sociálnej poisťovne pri rozhodovaní o žiadosti o starobný dôchodok a vyplývajúce z dávkového spisu navrhovateľa. Uvedeným rozhodnutím navrhovateľ nepreukazuje nové skutočnosti, ktoré by neboli Sociálnej poisťovni známe už pri rozhodovaní.

Odporkyňa uviedla, že trvá na vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia č. XXX XXX XXXX X zo dňa 5. septembra 2013, a preto navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 O.s.p.. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spojení s ust. § 250s prvá veta O.s.p. odvolanie prípustné, dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je nedôvodné. Rozhodol jednomyselne bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30. júna 2015 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Podľa § 250l ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon

zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 721/2004 Z. z., v konaniach o nárokoch na dávky a ich výplatu z nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, o nároku na úpravu dôchodku z dôvodu jediného zdroja príjmu, o nárokoch na náhradu škody spôsobenú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, o nároku zamestnanca z pracovného pomeru, ktoré sa uspokojovali z garančného fondu (ďalej len "peňažná náhrada") a o nároku na podporu v nezamestnanosti, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004, o ktorých nebolo do tohto dňa právoplatne rozhodnuté, a o priznaní, odňatí alebo zmene sumy dávky, náhrady škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania alebo podpory v nezamestnanosti za obdobie pred 1. januárom 2004, aj keď o uvedenej dávke, náhrade škody, peňažnej náhrade alebo podpore v nezamestnanosti už bolo právoplatne rozhodnuté, sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 s odchýlkami ďalej ustanovenými.

Podľa § 21 ods. 1 písm. c) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení, občan má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h).

Podľa § 14 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení, ako zamestnanie zaradené do I. (II.) pracovnej kategórie sa za dobu pred 1. januárom 2000 hodnotí služba vojakov z povolania (§ 129) zaradená do I. (II.) kategórie funkcií, ak nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti tohto zákona. Služba zaradená do I. kategórie funkcií sa v týchto prípadoch hodnotí ako zamestnanie I. pracovnej kategórie uvedené v § 14 ods. 2 písm. b) až h).

Podľa § 128 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov v znení do 31.12.2007, suma výsluhového dôchodku alebo invalidného výsluhového dôchodku policajta alebo suma výsluhového dôchodku alebo invalidného výsluhového dôchodku profesionálneho vojaka, na ktorý vznikne nárok v období po účinnosti tohto zákona do 31. decembra 2010, nesmie byť nižšia ako suma starobného dôchodku, invalidného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku, prípadne bez neho, výsluhového dôchodku alebo invalidného výsluhového dôchodku, na ktorý by vznikol nárok v tomto období podľa predpisov pred účinnosťou tohto zákona v sume určenej podľa predpisov pred účinnosťou tohto zákona. To platí aj vtedy, ak je suma výsluhového dôchodku a invalidného výsluhového dôchodku určená na účely priznania vdovského výsluhového dôchodku, vdoveckého výsluhového dôchodku alebo sirotského výsluhového dôchodku.

V zmysle konštantnej judikatúry NS SR, priznanie výsluhového dôchodku podľa zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nevylučuje, aby obdobie výkonu služby profesionálneho vojaka (policajta a vojaka prípravnej služby) bolo považované za obdobie dôchodkového poistenia podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ktoré je významné pre zistenie výšky dôchodku. (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. augusta 2012, sp. zn. 7 So/138/2011 uverejnený pod č. 83 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 6/2013).

Z právnych úprav, týkajúcich sa sociálneho poistenia alebo zabezpečenia rôznych skupín poistencov jednoznačne vyplýva, že všeobecný systém sociálneho poistenia a osobitný systém sociálneho poistenia (zabezpečenia príslušníkov ozbrojených zborov) sú založené na základe hodnotenia dôb poistenia (zamestnania) pre dávky dôchodkového poistenia.

Kým zákon o sociálnom poistení upravuje nároky poistencov zo všeobecného systému sociálneho poistenia a jeho cieľom je zabezpečiť, aby doby poistenia boli poistencovi pre vznik nároku na dávky podmienené dosiahnutím veku alebo v dôsledku jeho nepriaznivého zdravotného stavu boli riadne zohľadnené, osobitné právne úpravy, používané v osobitnom systéme sociálneho poistenia obsahujú len úpravu, ktorá zabezpečuje užší okruh dávok dôchodkového poistenia a zohľadňuje ako dobu poistenia iba dobu výkonu služby (prípadne náhradnú dobu výkonu služby). Osobitný systém poistenia príslušníkov ozbrojených zborov neobsahuje úpravu starobných dôchodkov, sirotských a vdovských dôchodkov, ktoré by zohľadňovali dobu ich poistenia v celom rozsahu, a to aj v civilnom zamestnaní, ale obsahuje len úpravu výsluhových dôchodkov, sirotských výsluhových dôchodkov, vdovských výsluhových dôchodkov a invalidných výsluhových dôchodkov, ktoré sú založené len na hodnotení doby služby poistenca a vôbec nehodnotí dobu poistenia, ktorú poistenci získali vo všeobecnom systéme. V dôsledku tejto skutočnosti potom vychádza záver, že poistenci osobitného systému

sociálneho zabezpečenia sú vylúčení z pôsobnosti zákona o sociálnom poistení len v rozsahu, zodpovedajúcom dobe poistenia v osobitnom systéme (s výnimkou prípadov podľa § 60 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, ktorým sa pre nárok na tieto dávky hodnotí aj so započítaním doby služby v ozbrojených silách v celom rozsahu), ale nie v časti, upravujúcej nárok na starobný, predčasný starobný, invalidný, sirotský, vdovský alebo vdovecký dôchodok.

V dôsledku súbežného uplatňovania týchto systémov tak nesprávnym a výlučne gramatickým výkladom zákona by dochádzalo k diskriminácii poistencov osobitného systému, lebo odporkyňa by im niektoré doby poistenia nehodnotila vôbec, alebo im ich hodnotenie by odsúvala a aj menila podmienky alebo odníimala výhody, poskytované poistencom v osobitnom systéme sociálneho poistenia.

Takýto postup, pri ktorom sa nehodnotia príslušníkom ozbrojených zborov v čase vzniku nároku na výsluhovú dávku všetky doby poistenia však právna úprava, pri ktorej došlo k oddeleniu dôchodkového zabezpečenia príslušníkov ozbrojených zborov do osobitného systému nemala za cieľ. Svedčí o tom aj znenie § 274 zákona o sociálnom poistení, upravujúce zachovanie nárokov, vyplývajúcich zo zaradenia zamestnaní do zvýhodnených pracovných kategórií.

Odporkyňa preto postupovala správne, keď posudzovala celé navrhovateľovo obdobie poistenia tak vo všeobecnom, ako aj osobitnom systéme, avšak v dôsledku, že celé navrhovateľovo obdobie poistenia bolo zhodnotené pre výpočet výšky výsluhového dôchodku, nebol dôvod pre priznanie starobného dôchodku zo všeobecného systému. V opačnom prípade, ak by existovala nejaká zostatková doba sociálneho poistenia buď vo všeobecnom systéme, bola by odporkyňa povinná v zmysle súdnej praxe vypočítať celú teoretickú výšku dôchodku, a tú skrátiť vzhľadom na pomer zostatkovej doby sociálneho poistenia k celkovej dobe sociálneho poistenia, a tento skrátený dôchodok priznať navrhovateľovi.

Z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou je administratívny spis, vyplýva, že rozhodnutím útvaru sociálneho zabezpečenia GR ZVJS - 13427/33-2005 zo 14.07.2005 bol navrhovateľovi od 01.07.2005 priznaný výsluhový dôchodok podľa § 38 a § 128 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov v znení do 31.12.2007, pričom na určenie sumy starobného dôchodku bola zhodnotená:

- od 20.08.1965 do 17.07.1967 - doba štúdia v III. pracovnej kategórii;
- od 18.07.1967 do 01.08.1967 - doba civilného zamestnania u zamestnávateľa Okrasa, Čadca v III. pracovnej kategórii;
- od 02.08.1967 do 25.09.1969 - doba výkonu základnej vojenskej služby v I. kategórii funkcií;
- od 26.09.1969 do 31.01.1971 - doba civilného zamestnania u zamestnávateľa Okrasa, Čadca v III. pracovnej kategórii;
- od 01.02.1971 do 30.04.1971 - doba príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže v I. pracovnej kategórii;
- od 01.05.1971 do 31.07.1977 - doba príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže v II. pracovnej kategórii;
- od 01.08.1977 do 31.12.1999 - doba príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže v I. pracovnej kategórii;
- od 01.01.2000 do 30.06.2005 - doba príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže v III. pracovnej kategórii.

Vzhľadom na to, že na nárok na výsluhový dôchodok bola navrhovateľovi zohľadnená všetka preukázaná doba, teda aj doba získaná vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia, resp. poistenia, pričom bolo prihliadnuté aj na zvýhodnenú pracovnú kategóriu, nebol žiadny právny dôvod na priznanie ďalšie starobného dôchodku.

K námietke navrhovateľa v rámci ktorej poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 9So/108/2012 zo dňa 27.11.2013 tvrdiac, že nie je možné pre priznanie výsluhového dôchodku zhodnotiť v súlade so zákonom aj odpracovanú civilnú odpracovanú dobu dôchodkového poistenia, ktorú eviduje odporkyňa na základe zaplateného poistného, odvolací súd dodáva, že v konaní č. k. 9So/108/2012 súd posudzoval inú situáciu ako v danom konaní. Súd v konaní č. k. 9So/108/2012 uviedol, že: „z rozhodnutia GR ZVJS nevyplýva, že by navrhovateľovi boli na posúdenie nároku na výsluhový dôchodok zhodnotené aj doby civilného zamestnania. Vyplýva len z neho, že výsledná suma výsluhového dôchodku nesmie byť nižšia ako suma starobného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku“. Ide teda zjavne o situáciu, kedy nebolo možné posúdiť, ktoré obdobia poistenia či už zo všeobecného alebo osobitného systému, boli zhodnotené pre výpočet výšky dôchodku, a preto NS SR zrušil rozhodnutie odporkyne. V danom

případe je však možné celkom jasne, zrozumiteľne a bez závažných pochybností určiť, ktoré obdobia boli posudzované pri výpočte výšky výsluhového dôchodku, a že v rámci tohto posudzovania boli zarátané aj obdobia poistenia, kedy navrhovateľ vykonával civilné zamestnanie, resp. študoval.

K námietke navrhovateľa, že mu pre výpočet výšky starobného dôchodku zo všeobecného systému poistenia nebolo zhodnotené obdobie poistenia za štúdium do 18. roku veku života, odvolací súd sa plne stotožňuje s názorom odporkyne, že z ustanovení zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení nevyplýva, že by bolo možné započítať pre nárok na starobný dôchodok aj obdobie sústavnej prípravy na povolanie od 15. roku veku života.

Na základe vyššie uvedeného odvolací rozhodol podľa § 219 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 druhá veta O.s.p. a § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/288/2013-33 zo dňa 16.01.2014 potvrdil ako vecne správny.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo navrhovateľ v konaní nebol úspešný a odporkyňa nárok na náhradu trov konania nemá.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.